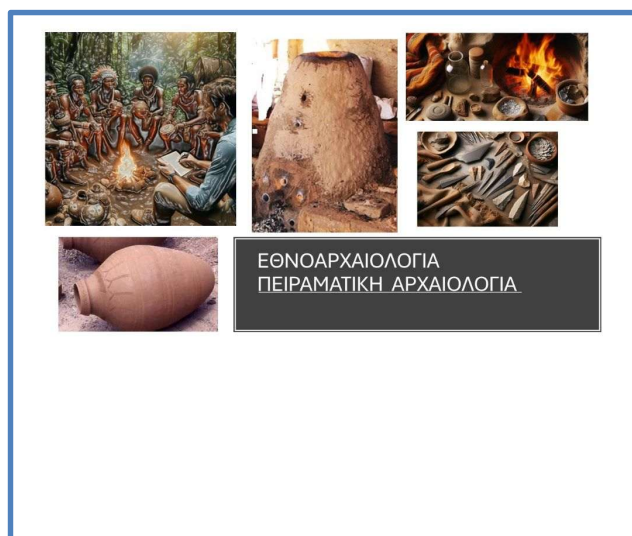

Οδηγός Σπουδών του Προγράμματος

«Εθνοαρχαιολογία και Πειραματική Αρχαιολογία»

ΠΑΤΡΑ, 2025

Περιεχόμενα

A. Γενικά Στοιχεία & Περιγραφή Προγράμματος	3
B. Δομή του Προγράμματος	7
Γ. Μεθοδολογία Υλοποίησης του Προγράμματος , Αξιολόγηση & Πιστοποίηση	18
Δ. Τρόπος Επιλογής & Εγγραφή στο Πρόγραμμα.....	21

A. Γενικά Στοιχεία & Περιγραφή Προγράμματος

Τίτλος Προγράμματος: Εθνοαρχαιολογία και Πειραματική Αρχαιολογία

Συνολική διάρκεια (σε αριθμό ωρών και αριθμό εβδομάδων): 300 ώρες, 24 εβδομάδες

Μονάδες ECTS: 12

Μέθοδος υλοποίησης και διαδικασίες παρακολούθησης: Εξ αποστάσεως

Θεματικό Πεδίο

Ανθρωπιστικών Επιστημών

Διδακτικές Ενότητες του Προγράμματος:

Τίτλος Δ.Ε. 1 **Εισαγωγή στην Εθνοαρχαιολογία και στην Πειραματική Αρχαιολογία**

Τίτλος Δ.Ε. 2 **Εθνοαρχαιολογία: Ιστορία και Θεωρία I**

Τίτλος Δ.Ε. 3 **Εθνοαρχαιολογία: Ιστορία και Θεωρία II**

Τίτλος Δ.Ε. 4 **Κυνηγοί-Τροφосуλλέκτες και Εξέλιξη της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς**

Τίτλος Δ.Ε. 5 **Μελέτη περίπτωσης: Samburu, Kenya**

Τίτλος Δ.Ε. 6 **Μελέτη Περίπτωσης: Λίθινα εργαλεία στην Αιθιοπία**

Τίτλος Δ.Ε. 7 **Εθνοαρχαιολογία στον ελλαδικό χώρο: Ιστορικό πλαίσιο**

Τίτλος Δ.Ε. 8 **Εθνοαρχαιολογικές έρευνες που διεξήχθησαν στον ελλαδικό χώρο**

Τίτλος Δ.Ε. 9 **Εργασία πεδίου και Ηθική**

Τίτλος Δ.Ε. 10 **Πειραματική Αρχαιολογία : Ορισμοί**

Τίτλος Δ.Ε. 11 **Πειραματική Αρχαιολογία: Ιστορία-Παραδείγματα αρχαιολογικών πειραμάτων**

Τίτλος Δ.Ε. 12 **Πειραματική Αρχαιολογία ως ερευνητική μέθοδος**

Τίτλος Δ.Ε. 13 **Πειραματική Αρχαιολογία: Κανόνες και Μεθοδολογία**

Τίτλος Δ.Ε. 14 **Πειραματική Αρχαιολογία: Καταγραφή αρχαιολογικών πειραμάτων- Βασικοί Κανόνες δημοσίευσης αρχαιολογικών πειραμάτων**

Τίτλος Δ.Ε. 15 **Σχέδιο Έρευνας**

Τίτλος Δ.Ε. 16 **Λίθινα εργαλεία και Πειραματικό Σχέδιο**

Τίτλος Δ.Ε. 17 **Πειραματική Αρχαιοβοτανική**

Τίτλος Δ.Ε. 18 **Εργαστήριο για προτάσεις έρευνας**

Τίτλος Δ.Ε. 19 **Η Αρχαιολογία του Σύγχρονου Κόσμου**

Τίτλος Δ.Ε. 20 **Επιλογή του Εκπαιδευόμενου**

Τίτλος Δ.Ε. 21 **Παρουσιάσεις Εκπαιδευόμενων**

Τίτλος Δ.Ε. 22 **Το μέλλον**

Τίτλος Δ.Ε. 23 **Ανασκόπηση-Αξιολόγηση**

Τίτλος Δ.Ε. 24 **Εκπόνηση ερευνητικής πρότασης**

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος:

Η Εθνοαρχαιολογία και η Πειραματική Αρχαιολογία αποτελούν δύο από τους πιο σημαντικούς πυλώνες για την ερμηνεία των υλικών καταλοίπων της αρχαιολογίας και για να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι οι αρχαιολόγοι θα πρέπει να είναι σε θέση να καταναλώνουν και να παράγουν Εθνοαρχαιολογία και Πειραματική αρχαιολογία. Στόχος είναι όσοι παρακολουθήσουν το πρόγραμμα να αποκτήσουν μία ευρεία οπτική της Εθνοαρχαιολογίας και της Πειραματικής Αρχαιολογίας και να κατανοήσουν πώς αυτοί οι δύο πυλώνες συντελούν στην καλύτερη ερμηνεία του τρόπου με τον οποίο λειτουργούσαν και εξελίχθηκαν οι παλαιότεροι πολιτισμοί.

Το συγκεκριμένο σύντομο πρόγραμμα φιλοδοξεί να αναδείξει ότι η αρχαιολογία δεν αφορά μόνο το παρελθόν και ότι από τη δεκαετία του 1960, οι αρχαιολόγοι έχουν, επίσης, εξετάσει πτυχές της ζωής στο παρόν ως έναν τρόπο για να ερμηνεύσουν καλύτερα τον υλικό πολιτισμό που βρίσκεται σε αρχαίες θέσεις, με την Εθνοαρχαιολογία και την Πειραματική Αρχαιολογία. Η Εθνοαρχαιολογία χρησιμοποιεί εθνογραφικές μεθόδους πεδίου μεταξύ των σύγχρονων λαών για να αναπτύξει, να δοκιμάσει ή/και να ερμηνεύσει τεκμηριωμένες υποθέσεις σχετικά με τη ζωή στο παρελθόν.

Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα θα ανακαλύψουν πώς μέσω μιας ολιστικής και διεπιστημονικής προσέγγισης, οι ερευνητές μπορούν να δημιουργήσουν συνδέσεις μεταξύ των σύγχρονων πολιτισμών και των αρχαίων πολιτισμών, παρέχοντας βαθύτερες γνώσεις για τις ανθρώπινες συμπεριφορές, τις πρακτικές και τις κοινωνικές εξελίξεις, καθώς και για την ποικιλομορφία και την πολυπλοκότητα των ανθρώπινων κοινωνιών διαχρονικά.

Η Πειραματική Αρχαιολογία χρησιμοποιεί ελεγχόμενα επιστημονικά πειράματα για την ανάπτυξη, τη δοκιμή και/ή την ερμηνεία μοντέλων σχετικά με συμπεριφορές του παρελθόντος, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης εργαλείων, της παραγωγής κεραμικής, κ.λπ.

Σκοπός του προγράμματος είναι οι εκπαιδευόμενοι, αναδημιουργώντας και δοκιμάζοντας υποθέσεις μέσω πρακτικών πειραματισμών, να αποκτήσουν πρακτικές γνώσεις για το αρχαιολογικό αρχείο και να αναπτύξουν μια βαθύτερη κατανόηση των αρχαίων πολιτισμών. Επίσης, να διαπιστώσουν ότι η Πειραματική Αρχαιολογία αντλεί συχνά πληροφορίες που προέρχονται από την Εθνοαρχαιολογία, ότι είναι διεπιστημονική μέθοδος που λειτουργεί σαν μια γέφυρα μεταξύ των επιστημών και των ανθρωποκεντρικών πρακτικών των ανθρωπιστικών επιστημών, ότι μπορεί να υπάρξει ως ξεχωριστός κλάδος της αρχαιολογικής έρευνας και ότι δεν μπορεί μόνη της να δώσει τις απαντήσεις σε όλα τα ερευνητικά ερωτήματα, γιατί αυτές μπορούν να δοθούν μόνο μέσα από τον συνδυασμό των ερευνητικών μεθόδων .

Αυτό το σύντομο πρόγραμμα θα εξετάσει τη θεωρητική βιβλιογραφία όσον αφορά την Εθνοαρχαιολογία και όσον αφορά την Πειραματική Αρχαιολογία και όσοι το παρακολουθήσουν θα αποκτήσουν πρακτική εμπειρία και θα είναι σε θέση να σχεδιάσουν ένα εθνοαρχαιολογικό ή πειραματικό ερευνητικό έργο.

Η ολοκλήρωση του προγράμματος ανοίγει νέους ορίζοντες για όσους επιθυμούν να προχωρήσουν τη μελέτη τους σε πιο εξειδικευμένα θέματα αξιοποιώντας τις γνώσεις και τις δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει μετά την παρακολούθησή του, να αναστοχαστούν τις σχέσεις της Εθνοαρχαιολογίας και της Πειραματικής Αρχαιολογίας, να αναπτύξουν κριτικό πνεύμα και να προχωρήσουν καθώς αυτό το πεδίο συνεχίζει να εξελίσσεται, και υπόσχεται να ξεκλειδώσει νέες ανακαλύψεις και να αναδιαμορφώσει την κατανόησή μας για την κοινή μας ανθρώπινη κληρονομιά.

1. Προσδιορίζει τις βασικές αρχές της εθνοαρχαιολογίας και της πειραματικής αρχαιολογίας.
2. Διατυπώνει κριτική άποψη για το έργο των εθνοαρχαιολόγων και των ασχολούμενων με την πειραματική αρχαιολογία.
3. Περιγράφει τις θέσεις των πρωτοπόρων, αλλά και όσων ασχολούνται μέχρι σήμερα με την εθνοαρχαιολογία όσο και με την πειραματική αρχαιολογία.
4. Γνωρίζει την ιστορική διαδρομή της εθνοαρχαιολογίας και της πειραματικής αρχαιολογίας και τη σχέση που τις συνδέει.

Μετά το πέρας του προγράμματος ο/η εκπαιδευόμενος/η θα είναι σε θέση να:

1. Σχεδιάσει ένα εθνοαρχαιολογικό ή πειραματικό ερευνητικό έργο μετά την απόκτηση πρακτικής εμπειρίας.
2. Χειρίζεται ικανοποιητικά τον προφορικό και τον γραπτό λόγο για τη διατύπωση απόψεων και επιχειρημάτων.
3. Αποκτήσει διεπιστημονική θεώρηση για τη σχέση θετικών και ανθρωπιστικών επιστημών.
4. Αναπτύξει δεξιότητες για την αναζήτηση, αξιολόγηση, ανάλυση, δημιουργική χρήση δημοσιευμένων μελετών περιπτώσεων και μελετών κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης για ένα ευρύ φάσμα υλικού πολιτισμού.

Μετά το πέρας του προγράμματος ο/η εκπαιδευόμενος/η θα:

1. Διαθέτει βασικές γνώσεις και ερεθίσματα για την προαγωγή της σχετικής έρευνας.
2. Υποστηρίζει θέματα της σύγχρονης κοινωνίας αναστοχαζόμενος/η το παρελθόν.
3. Συνηγορεί με τις βασικές αρχές του ορθού λόγου και θα κάνει αυτοκριτική.

Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα:

Σε αποφοίτους ΑΕΙ-ΑΤΕΙ, σε αρχαιολόγους, ανθρωπολόγους, εθνογράφους, εθνολόγους, λαογράφους εργαζόμενους και ανέργους, σε εργαζόμενους σε Μουσεία, σε Πολιτιστικούς φορείς, σε φοιτητές Αρχαιολογικών Σχολών και σε όσους επιθυμούν να αποκτήσουν βασικές γνώσεις Εθνοαρχαιολογίας και της Πειραματικής αρχαιολογίας, να προσεγγίσουν κριτικά εθνοαρχαιολογικά παραδείγματα, να εξοικειωθούν με τους κανόνες δημοσιεύσεων αρχαιολογικών πειραμάτων και να παράγουν νέες ερευνητικές ιδέες.

Στοιχεία Επιστημονικά Υπεύθυνου/ης

Ονοματεπώνυμο: Μαρία Πυργάκη

Ιδιότητα: Δρ. Προϊστορικής και Πρωτοϊστορικής Εθνολογίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου PARIS I, PANTHEONSORBONNE

ΣΕΠ ΕΑΠ ΕΛΠ42 2006- 2023

Email Επιστημονικά Υπεύθυνου/ης: mpyrgaki@otenet.gr

Σχολή: Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Πλήρες βιογραφικό σημείωμα Επιστημονικά Υπεύθυνου/ης

Βιογραφικό σημείωμα : <https://kedivim.eap.gr/wp-content/uploads/2025/07/cv-pyrgaki-m.pdf> & <https://eap.academia.edu/MariePyrgaki>

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα Επιστημονικά Υπεύθυνης

Η Μαρία Επαμ. Πυργάκη είναι Διδάκτωρ στην Προϊστορική και Πρωτοϊστορική Εθνολογία και Maître Assistante του U.E.R. d' Art et d' Archéologie de l' Université Paris I, Panthéon – Sorbonne, στη Γαλλία. Καθηγήτρια – Σύμβουλος στο ΕΑΠ 2006-2023.

Είναι Πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Ιστορικό – Αρχαιολογικό, κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος D.E.A. και Διδακτορικού Διπλώματος στην Προϊστορική και Πρωτοϊστορική Εθνολογία του Πανεπιστημίου Paris I, Panthéon – Sorbonne. Συμμετείχε σε μεταδιδακτορικό stage, «Τεχνολογίας λίθινων εργαλείων», που έγινε στο εργαστήριο Προϊστορικής Τεχνολογίας του C.N.R.S. στο MEUDON της Γαλλίας, και είναι κάτοχος του Προγράμματος DELTA.

Τα πεδία της ερευνητικής και διδακτικής της δραστηριότητας αφορούν την Προϊστορία, την Εθνολογία, την Αρχαιολογική Θεωρία και Μεθόδους, την Αρχαιολογία πεδίου, την Ψηφιακή Αρχαιολογία, την Ανοικτή Επιστήμη στην Αρχαιολογία. Είναι ειδικευμένη και έχει εκπαιδευτεί από τους πρωτοπόρους της Εθνοαρχαιολογίας και της Πειραματικής Αρχαιολογίας, στη Γαλλία. Πρόκειται για τους André Leroi-Gourhan, José Garanger, Jacques Tixier. Έχει διατελέσει εμπειρογνώμων φυσικού αντικείμενου στο πλαίσιο της Δράσης ερευνητικών έργων για την ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/τριών της ΓΓΕΚ. Έχει διδάξει και σε άλλα ΑΕΙ της χώρας (ΕΚΠΑ, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου κ.α.). Έχει συνεργαστεί με το ΕΛΚΕΠΑ, διετέλεσε σύμβουλος για αρχαιολογικά θέματα στο Υπουργείο Γεωργίας, καθώς και στο τμήμα Στρατηγικού σχεδιασμού του Υπουργείου Προεδρίας. Συμμετέχει σε Συνέδρια Ευρωπαϊκά και Παγκόσμια.

Η Μαρία Επαμ. Πυργάκη είναι Διδάκτωρ στην Προϊστορική και Πρωτοϊστορική Εθνολογία και Maître Assistante του U.E.R. d' Art et d' Archéologie de l' Université Paris I, Panthéon – Sorbonne, στη Γαλλία. Καθηγήτρια – Σύμβουλος στο ΕΑΠ 2006-2023.

Είναι Πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Ιστορικό – Αρχαιολογικό, κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος D.E.A. και Διδακτορικού Διπλώματος στην Προϊστορική και Πρωτοϊστορική Εθνολογία του Πανεπιστημίου Paris I, Panthéon – Sorbonne. Συμμετείχε σε μεταδιδακτορικό stage, «Τεχνολογίας λίθινων εργαλείων», που έγινε στο εργαστήριο Προϊστορικής Τεχνολογίας του C.N.R.S. στο MEUDON της Γαλλίας, και είναι κάτοχος του Προγράμματος DELTA.

Τα πεδία της ερευνητικής και διδακτικής της δραστηριότητας αφορούν την Προϊστορία, την Εθνολογία, την Αρχαιολογική Θεωρία και Μεθόδους, την Αρχαιολογία πεδίου, την Ψηφιακή Αρχαιολογία, την Ανοικτή Επιστήμη στην Αρχαιολογία. Είναι ειδικευμένη και έχει εκπαιδευτεί από τους πρωτοπόρους της Εθνοαρχαιολογίας και της Πειραματικής Αρχαιολογίας, στη Γαλλία. Πρόκειται για τους André Leroi-Gourhan, José Garanger, Jacques Tixier. Έχει διατελέσει εμπειρογνώμων φυσικού αντικείμενου στο πλαίσιο της Δράσης ερευνητικών έργων για την ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/τριών της ΓΓΕΚ. Έχει διδάξει και σε άλλα ΑΕΙ της χώρας (ΕΚΠΑ, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου κ.α.). Έχει συνεργαστεί με το ΕΛΚΕΠΑ, διετέλεσε σύμβουλος για αρχαιολογικά θέματα στο Υπουργείο Γεωργίας, καθώς και στο τμήμα Στρατηγικού σχεδιασμού του Υπουργείου Προεδρίας. Συμμετέχει σε Συνέδρια Ευρωπαϊκά και Παγκόσμια.

B. Δομή του Προγράμματος

Θεματικές Ενότητες Προγράμματος & Περιγραφή τους:

Τίτλος Δ.Ε.1 : Εισαγωγή στην Εθνοαρχαιολογία και στην Πειραματική Αρχαιολογία

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.1

Αυτή η Θεματική Ενότητα είναι κατά κάποιο τρόπο μια γενική εισαγωγή στο αντικείμενο και στα περιεχόμενα του προγράμματος, ενώ γίνεται εκτενής αναφορά στο υλικό, τόσο σε έντυπη μορφή, όσο και στο οπτικοακουστικό, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την καλύτερη κατανόηση των θέσεων της Εθνοαρχαιολογίας, όσο και της Πειραματικής Αρχαιολογίας, με επιστημονικό τρόπο. Περιλαμβάνει θέματα όπως, η Εθνοαρχαιολογία και η Πειραματική Αρχαιολογία ως γνωστικά αντικείμενα, τον σκοπό του προγράμματος, τη δομή των παρουσιάσεων, την αξιολόγηση.

Η θεματική αυτή ενότητα θα ολοκληρωθεί με ένα τεχνολογικά συναρπαστικό και εθνογραφικά πλούσιο βίντεο, το οποίο θα αποτελέσει θέμα συζήτησης.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.2 : Εθνοαρχαιολογία: Ιστορία και Θεωρία Ι

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.2

Αυτή η Θεματική Ενότητα φιλοδοξεί να παρουσιάσει στους εκπαιδευόμενους με ευσύνοπτο τρόπο αλλά και με σχετική πληρότητα, τον ορισμό, τη φύση, την προέλευση και την ιστορία της Εθνοαρχαιολογίας.

Στόχος είναι να τεθεί υπό συζήτηση η έννοια της “slow science” στην Εθνοαρχαιολογία, η οποία ενθαρρύνει τους ερευνητές να επιβραδύνουν, να αφιερώνουν χρόνο στην ανάπτυξη σχέσεων και να δίνουν προτεραιότητα στην ακρίβεια και το βάθος στην έρευνά τους, ώστε να συμβάλουν σε μια πιο πλούσια κατανόηση των παρελθοντικών κοινωνιών και να ενισχύσουν τη σχέση μεταξύ της αρχαιολογίας και των σύγχρονων κοινοτήτων.

Επίσης, άλλος στόχος είναι να συζητηθεί η μεγάλη δυναμική που κρύβει η Εθνοαρχαιολογία για την προώθηση της κατανόησης της αφρικανικής ιστορίας και πολιτισμού, καθώς και για την προώθηση πιο συνεργατικών πρακτικών έρευνας στον τομέα της αρχαιολογίας. Οι αρχαιολόγοι, μελετώντας τις πρακτικές των σύγχρονων αφρικανικών κοινοτήτων, μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα πώς χρησιμοποιούνταν τα υλικά, πώς αναπτύσσονταν οι τεχνολογίες και πώς οργανωνόταν η κοινωνική δομή στο παρελθόν, ώστε να δημιουργηθεί μια πιο ακριβής και λεπτομερής εικόνα της αφρικανικής ιστορίας και πολιτισμού, πέρα από αυτό που μπορεί να εξαχθεί μόνο από τα αρχαιολογικά κατάλοιπα.

Ο τελευταίος στόχος αυτής της ενότητας είναι να συζητηθεί η έννοια του “vanishing present” στην αρχαιολογία, όπου το παρελθόν διαρκώς γίνεται μέλλον και αντίστροφα.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.3 : Εθνοαρχαιολογία: Ιστορία και Θεωρία ΙΙ

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.3

Στην παρούσα Θεματική Ενότητα διερευνάται η αξία της Εθνοαρχαιολογίας και της αναλογικής σκέψης στην αρχαιολογική έρευνα. Αν και η αναλογία μπορεί να είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για τη δημιουργία υποθέσεων και την καθοδήγηση της έρευνας, πρέπει να χρησιμοποιείται με προσοχή και πάντα να συνοδεύεται από άλλες μορφές αποδεικτικών στοιχείων. Επίσης, συζητάμε τις αναλογίες οι οποίες δεν είναι τέλεια παράλληλα μεταξύ παρελθοντικών και παρόντων πολιτισμών, αλλά αντίθετα

αναδεικνύουν ομοιότητες και διαφορές που μπορούν να βοηθήσουν τους αρχαιολόγους να εξάγουν συμπεράσματα για το παρελθόν. Με την κριτική αξιολόγηση των δυνατοτήτων και των αδυναμιών της αναλογικής σκέψης, οι αρχαιολόγοι μπορούν να αναπτύξουν πιο αξιόπιστες ερμηνείες του παρελθόντος. Ο διάλογος είναι διαρκής γύρω από την εγκυρότητα και τη χρησιμότητα της αναλογίας στην ακαδημαϊκή και εν γένει συζήτηση.

Επίσης, θα ακολουθήσει μια συνολική επισκόπηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των εννοιών του χρόνου και της αναλογικής σκέψης, φωτίζοντας τον τρόπο με τον οποίο αυτά τα θεμελιώδη στοιχεία της ανθρώπινης γνώσης έχουν εξελιχθεί με τον χρόνο και συνεχίζουν να διαμορφώνουν την κατανόησή μας για τον κόσμο.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.4 : Κυνηγοί-Τροφосуλλέκτες και Εξέλιξη της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.4

Άσκηση στη θεωρία : Μέρος Ι

Αυτή η Θεματική Ενότητα μελετά τα οικιστικά συστήματα των κυνηγο-τροφосуλλεκτικών κοινωνιών και τον αντίκτυπό τους στον σχηματισμό αρχαιολογικών θέσεων. Εξετάζει πώς τα μοτίβα κίνησης και οι στρατηγικές εκμετάλλευσης πόρων αυτών των κοινωνιών οδηγούν στην συσσώρευση υλικών καταλοίπων σε συγκεκριμένες τοποθεσίες. Συνολικά, αυτή η μελέτη παρέχει πολύτιμες αναφορές στη σχέση μεταξύ ανθρώπινης συμπεριφοράς, δημιουργίας τοποθεσίας και αρχαιολογικού αρχείου.

Επίσης, συζητάμε τη σημασία μιας διεπιστημονικής προσέγγισης που συνδυάζει αρχαιολογία, ανθρωπολογία και άλλες επιστήμες, για μια πιο λεπτομερή και ολιστική κατανόηση των κοινωνιών κυνηγών-τροφосуλλεκτών στο αρχαιολογικό αρχείο .

Τέλος διερευνάται η σημασία της Εθνοαρχαιολογίας για την κατανόηση θέσεων της πλειστοκαίνου με τη χρήση μιας κοινωνίας κυνηγών-τροφосуλλεκτών.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.5 : Μελέτη περίπτωσης: Samburu, Kenya

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.5

Σε αυτή τη Θεματική Ενότητα διαπιστώνουμε πόσο σημαντική είναι η επιρροή της μεταδιαδικαστικής αρχαιολογίας στις εθνοαρχαιολογικές έρευνες, η οποία εντάσσει θεωρήσεις επηρεασμένες από άλλες ανθρωπιστικές επιστήμες (κοινωνιολογία, ανθρωπολογία, ιστορία) όπως τη μελέτη της δυναμικής της ανθρώπινης βούλησης και συμπεριφοράς, της ανθρώπινης αντίδρασης όσον αφορά τις περιβαλλοντικές αλλαγές, τη χρήση του υλικού πολιτισμού ως μέσο διαμόρφωσης του περιβάλλοντος και γενικότερα την συμβολική διάσταση των υλικών καταλοίπων και τη δυναμική τους. Τα θέματα που θα συζητηθούν επικεντρώνονται σε δεδομένα από τις εθνοαρχαιολογικές έρευνες που διεξήχθησαν σε περιοχές της Κένυας. Θα εξετάσουμε μια εθνοαρχαιολογική μελέτη, η οποία παρέχει πολύτιμες γνώσεις για τη διασύνδεση της κτηνοτροφίας και της χρήσης αγγειοπλαστικής προσφέροντας κατανόηση του τρόπου με τον οποίο ο υλικός πολιτισμός αντανakλά και επηρεάζει τις κοινωνικές πρακτικές σε αυτό το μοναδικό πολιτισμικό πλαίσιο. Επίσης, θα συζητήσουμε μια μελέτη, η οποία

ρίχνει φως στη σημασία της χρήσης αρχαιολογικών μεθόδων, όπως η ανάλυση των οργανικών υπολειμμάτων στην κεραμική, για τη μελέτη και την κατανόηση των τρόπων διατροφής των παρελθουσών και σημερινών κοινοτήτων.

Μια άλλη μελέτη παρέχει πολύτιμες γνώσεις για τις διατροφικές πρακτικές των προϊστορικών κτηνοτρόφων στην ανατολική Αφρική, ρίχνοντας φως στη σημασία του γάλακτος, του κρέατος και των φυτικών τροφίμων στα διατροφικά τους συστήματα. Αναδεικνύει, επίσης, τις εξελιγμένες γνώσεις και δεξιότητες αυτών των αρχαίων κτηνοτρόφων στη διαχείριση και χρήση του περιβάλλοντός τους για την παραγωγή τροφίμων.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.6 : Μελέτη Περίπτωσης: Λίθινα στην Αιθιοπία

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.6

Σε αυτή τη Θεματική Ενότητα διερευνάται μελέτη περίπτωσης, που αφορά τα πρώτα προϊστορικά εργαλεία έως τις σύγχρονες βιομηχανικές εφαρμογές, και ρίχνει φως στη διαρκή σημασία και την προσαρμοστικότητα των πέτρινων εργαλείων στη διαμόρφωση των ανθρώπινων κοινωνιών και τεχνολογιών.

Η Θεματική Ενότητα ολοκληρώνεται με την παρακολούθηση ενός μοναδικού βίντεο για τον υλικό πολιτισμό, την τεχνολογία, τις μεθόδους και την εθνογραφία.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.7 : Η Εθνοαρχαιολογία στον ελλαδικό χώρο: Ιστορικό πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.7

Σε αυτή τη θεματική ενότητα θα συζητηθεί το γενικότερο ιστορικό πλαίσιο της εξέλιξης της εθνοαρχαιολογίας στον ελλαδικό χώρο.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.8 : Εθνοαρχαιολογικές έρευνες που διεξήχθησαν στον ελλαδικό χώρο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.8

Στην προηγούμενη ενότητα συζητήθηκε το γενικότερο ιστορικό πλαίσιο της Εθνοαρχαιολογίας στον ελλαδικό χώρο, ενώ σε αυτή τη θεματική ενότητα θα εξετασθούν εθνοαρχαιολογικά παραδείγματα από τον ελλαδικό χώρο, τα οποία συνδυάζονται παράλληλα με πληροφορίες από έρευνες που διεξήχθησαν σε διάφορα μέρη του κόσμου, αλλά και ερευνητικά προγράμματα τα οποία θίγουν εθνοαρχαιολογικούς προβληματισμούς.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνος εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.9 : Εργασία πεδίου και Ηθική

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.9

Σε αυτή τη θεματική ενότητα διερευνάται η σημασία της ηθικής στην επιτόπια εργασία που διεξάγεται από ανθρωπολόγους. Θα συζητηθούν τα ηθικά ζητήματα που προκύπτουν στη διαδικασία της επιτόπιας εργασίας, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων που σχετίζονται με τη συγκατάθεση μετά από ενημέρωση, την εμπιστευτικότητα, την πολιτισμική ευαισθησία και τη δυναμική της εξουσίας. Οι εκπαιδευόμενοι θα διαπιστώσουν ότι δίνοντας προτεραιότητα στην ηθική στην εργασία τους, οι ανθρωπολόγοι μπορούν να εξασφαλίσουν ότι η έρευνά τους διεξάγεται με υπευθυνότητα και σεβασμό και ότι συμβάλλει θετικά στην κατανόηση των ανθρώπινων πολιτισμών και κοινωνιών.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.10 : Πειραματική Αρχαιολογία : Ορισμοί

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.10

Σε αυτή τη θεματική ενότητα εξετάζονται οι βασικές αρχές και παρατίθενται οι βασικοί ορισμοί της πειραματικής αρχαιολογίας.

Η Θεματική Ενότητα ολοκληρώνεται με την παρακολούθηση ενός βίντεο από την Πειραματική Αρχαιολογία στο Σουδάν και αφορά τον Αρχαίο Σίδηρο.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνος εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.11 : Πειραματική Αρχαιολογία: Ιστορία-Παραδείγματα αρχαιολογικών πειραμάτων

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.11

Αυτή η θεματική ενότητα φιλοδοξεί να παρουσιάσει την ιστορία της Πειραματικής Αρχαιολογίας και να αναφέρει μερικά ενδεικτικά παραδείγματα για το τι έχει γίνει μέχρι σήμερα στην Πειραματική Αρχαιολογία. Θα διαπιστωθεί ότι το συγκεκριμένο πεδίο έρευνας είναι ευρύτατο.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.12 :Πειραματική Αρχαιολογία ως ερευνητική μέθοδος

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.12

Σε συνέχεια της προηγούμενης θεματικής ενότητας θα παρακολουθήσουμε τη θέση της Πειραματικής Αρχαιολογίας ως ερευνητικής μεθόδου και θα γνωρίσουμε τον οργανισμό Echaρs που εκπροσωπεί αυτό το είδος έρευνας.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.13 : Πειραματική Αρχαιολογία: Κανόνες και Μεθοδολογία

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.13

Στη θεματική ενότητα αυτή αναλύονται οι κανόνες και η μεθοδολογία της Πειραματικής Αρχαιολογίας. Παρουσιάζονται οι παράγοντες που συμβάλουν στην σχεδίαση και εκτέλεση των αρχαιολογικών πειραμάτων. Σε αυτό το σημείο θα ασχοληθούμε με τη συγκρότηση της υπόθεσης εργασίας αλλά και τους τρόπους με τους οποίους η έρευνα επηρεάζεται από την προϋπάρχουσα εμπειρία των ερευνητών. Ειδική αναφορά θα γίνει στις συνθήκες κάτω από τις οποίες πραγματοποιούνται τα πειράματα και θα εξετασθεί πώς αυτές επηρεάζουν την εκτέλεση και τα αποτελέσματα των δοκιμών. Η ενότητα αυτή ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των παραγόντων που επηρεάζουν την τεχνολογική εξέλιξη στις προβιομηχανικές κοινωνίες.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.14 : Πειραματική Αρχαιολογία: Καταγραφή αρχαιολογικών πειραμάτων- Βασικοί Κανόνες δημοσίευσης αρχαιολογικών πειραμάτων.

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.14

Σε αυτή τη Θεματική Ενότητα θα συζητηθούν θέματα που αφορούν την πειραματική έρευνα, η οποία συχνά συμπεριλαμβάνει και τη δημιουργία νέας τεχνολογίας για την κατασκευή και τη χρήση αντικειμένων, αλλά και για την καταγραφή των παρατηρήσεων. Θα διερευνηθεί γιατί η πειραματική αρχαιολογία μπορεί να αποτελέσει πυλώνα της εκπαίδευσης καθώς και οι κανόνες, οι οποίοι διέπουν τη δημοσίευση αρχαιολογικών πειραμάτων.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.15 : Σχέδιο Έρευνας

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε. 15

Σε αυτή την Θεματική Ενότητα θα γίνει μια ολοκληρωμένη επισκόπηση του τρόπου σχεδιασμού και διεξαγωγής πειραματικής έρευνας στην αρχαιολογία. Καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού έρευνας, των μεθόδων συλλογής δεδομένων, της ανάλυσης δεδομένων και της ερμηνείας των αποτελεσμάτων.

Εργαστήριο για ερευνητικές προτάσεις, μέρος Ι

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.16 :Λίθινα εργαλεία και Πειραματικό Σχέδιο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.16

Η σημασία της πειραματικής αντιγραφής λίθινων τεχνουργημάτων στην αρχαιολογία βασίζεται σε υποθέσεις. Σε αυτή τη θεματική ενότητα αναδεικνύεται η σημασία της ενσωμάτωσης της πειραματικής αναπαραγωγής στην αρχαιολογική έρευνα ως μέσο δοκιμής, μοντελοποίησης και επικύρωσης υποθέσεων. Συνδυάζοντας πειραματικές μελέτες με παραδοσιακές αρχαιολογικές μεθόδους, οι ερευνητές μπορούν να προωθήσουν την κατανόησή τους για το παρελθόν και να δημιουργήσουν νέες γνώσεις για τις αρχαίες κοινωνίες.

Θα συζητήσουμε πώς μια ανακάλυψη μπορεί να αμφισβητήσει προηγούμενες πεποιθήσεις σχετικά με το χρονοδιάγραμμα της ανθρώπινης μετανάστευσης ενώ μπορεί να ρίξει νέο φως στην αρχαία ιστορία μιας ολόκληρης ηπείρου. Θα αναδείξουμε τη σημασία του αυστηρού πειραματικού σχεδιασμού για την αξιολόγηση των ισχυρισμών της πρώιμης ανθρώπινης δραστηριότητας σε μια ολόκληρη ήπειρο, καθώς και τη σημασία της πειραματικής αναπαραγωγής στην επιστήμη για την επικύρωση ή την απόρριψη αμφιλεγόμενων ισχυρισμών

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.17 : Πειραματική Αρχαιοβοτανική

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.17

Προσχέδια ερευνητικής πρότασης

Η παρούσα Θεματική Ενότητα ασχολείται με την έρευνα, η οποία ρίχνει φως στη δυνατότητα των γηγενών καλλιεργειών να συμβάλλουν στη βιώσιμη γεωργία και την επισιτιστική κυριαρχία σε μια περιοχή. Μελετώντας και καλλιεργώντας αυτά τα ξεχασμένα φυτά, οι ερευνητές μπορούν να αποκτήσουν πολύτιμες γνώσεις για βιώσιμες γεωργικές πρακτικές και ενδεχομένως να ανακαλύψουν νέες πηγές τροφής και διατροφής για το μέλλον.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.18 : Εργαστήριο για προτάσεις έρευνας

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.18

Ένα εργαστήριο για προτάσεις έρευνας είναι μια εξειδικευμένη συνεδρία εκπαίδευσης που σκοπό έχει να εφοδιάσει επιστήμονες, ερευνητές και ακαδημαϊκούς με τις απαραίτητες δεξιότητες και εργαλεία για τη σύνταξη μιας ισχυρής πρότασης έρευνας. Αυτά τα εργαστήρια είναι ουσιώδη, καθώς μια καλά δομημένη πρόταση έρευνας αποτελεί το πρώτο βήμα προς την απόκτηση χρηματοδοτικών ευκαιριών και την έναρξη σημαντικών ερευνητικών προγραμμάτων.

Ορισμένες βασικές πτυχές των εργαστηρίων προτάσεων έρευνας περιλαμβάνουν:

1. Σκοπός και Σημασία
2. Περιεχόμενο που καλύπτεται
3. Ανατροφοδότηση και Υποστήριξη

Διάρκεια σε ώρες: 9, Αξία σε ECTS: 0,36

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.19 : Η Αρχαιολογία του Σύγχρονου Κόσμου

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.19

Στην παρούσα Θεματική Ενότητα διερευνάται η σημασία των επιφανειακών συνόλων στην αρχαιολογική έρευνα και η δυνατότητα αποκάλυψης νέων γνώσεων τόσο για τις παρελθούσες όσο και για τις σημερινές κοινωνίες μέσω της μελέτης επιφανειακών τεχνουργημάτων και χαρακτηριστικών. Θα συζητηθούν θέματα όπως, οι επιπτώσεις του καταναλωτισμού και της σπατάλης στον πλανήτη μας, και την αναζήτηση πιο βιώσιμων πρακτικών και μεγαλύτερη εστίαση στη μείωση και την ανακύκλωση των απορριμμάτων. Ένα άλλο θέμα είναι ο αντίκτυπος τραγικών γεγονότων(π.χ. ενός σεισμού) στο αρχαιολογικό τοπίο. Ακόμα, θα εντοπίσουμε το ενδιαφέρον σε διάφορους παράγοντες που συμβάλλουν στην ταλαιπωρία που βιώνουν τα άτομα που ζουν σε περιοχές γύρω από σύνορα, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων όπως οι μεταναστευτικές πολιτικές, η βία, η φτώχεια και η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη.

Διάρκεια σε ώρες: 12, Αξία σε ECTS: 0,48

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.20 : Επιλογή του Εκπαιδευόμενου

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.20

Για αυτό το θέμα, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να επιλέξουν οποιοδήποτε θέμα, θέμα ή ερώτηση που τους ενδιαφέρει. Οι επιμορφωνόμενοι μπορούν να εξερευνήσουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως τρέχοντα γεγονότα, προσωπικά ενδιαφέροντα, κοινωνικά ζητήματα, επιστημονικές ανακαλύψεις, ιστορικά γεγονότα ή άλλο θέμα που τους ιντριγκάρει. Ο στόχος είναι να ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους να οικειοποιηθούν τη μάθησή τους και να ερευνήσουν ένα θέμα το οποίο τους ενδιαφέρει. Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να παρουσιάσουν τα ευρήματά τους μέσω μιας ερευνητικής εργασίας, παρουσίασης ή δημιουργικής εργασίας. Αυτό το θέμα επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να εξερευνήσουν τα ενδιαφέροντά τους και να εμβαθύνουν στην κατανόησή τους για ένα θέμα που θεωρούν συναρπαστικό.

Διάρκεια σε ώρες: 9, Αξία σε ECTS: 0,36

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε. 21 : Παρουσιάσεις Εκπαιδευομένων

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.21

Οι παρουσιάσεις, οι οποίες θα λάβουν χώρα σε αυτή τη Θεματική Ενότητα είναι μια κοινή μέθοδος που χρησιμοποιείται στην εκπαίδευση για την αξιολόγηση των γνώσεων των εκπαιδευομένων, των επικοινωνιακών δεξιοτήτων τους και της ικανότητας εργασίας σε ομάδες. Οι παρουσιάσεις μπορούν να λάβουν πολλές μορφές, από παραδοσιακές παρουσιάσεις διαφανειών, συζητήσεις ή έργα πολυμέσων. Συνολικά, οι παρουσιάσεις των επιμορφωνόμενων μπορεί να είναι μια προκλητική αλλά

ικανοποιητική πτυχή της εκπαιδευτικής εμπειρίας. Επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους να επιδείξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τη δημιουργικότητά τους, ενώ παράλληλα αναπτύσσουν σημαντικές δεξιότητες επικοινωνίας και κριτικής σκέψης που θα τους εξυπηρετήσουν καλά στις μελλοντικές ακαδημαϊκές και επαγγελματικές τους προσπάθειες.

Διάρκεια σε ώρες: 9, Αξία σε ECTS: 0,36

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.22 :Το μέλλον

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.22

Προθεσμία υποβολής ερευνητικών προτάσεων σε ειδική φόρμα.

Σε αυτή τη Θεματική Ενότητα θα συζητηθούν απόψεις, οι οποίες υποστηρίζουν ότι η Εθνοαρχαιολογία δεν πρέπει να υπαγορεύει τον τρόπο ερμηνείας των αρχαιολογικών δεδομένων και ότι οι ερευνητές πρέπει να προσεγγίζουν το παρελθόν με πιο ανοιχτό μυαλό και σεβασμό για την πολυπλοκότητα των ανθρώπινων κοινωνιών. Επίσης, θα συζητηθούν άλλες απόψεις, οι οποίες υποστηρίζουν ότι οι εθνοαρχαιολογικές μελέτες δεν παρέχουν ουσιαστικές γνώσεις για το παρελθόν και δεν αξίζουν τον χρόνο και τους πόρους που αφιερώνονται σε αυτές. Θα ολοκληρώσουμε αυτή τη θεματική ενότητα σχολιάζοντας σημαντικά ερωτήματα, τα οποία ετέθησαν σχετικά με το μέλλον της αρχαιολογίας και τους πιθανούς περιορισμούς στην ικανότητα του πεδίου να κάνει πρωτοποριακές ανακαλύψεις.

Διάρκεια σε ώρες: 9, Αξία σε ECTS: 0,36

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε.23 : Ανασκόπηση-Αξιολόγηση

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.23

Στην Θεματική αυτή Ενότητα διατυπώνουμε τις απόψεις μας για το πρόγραμμα, το αξιολογούμε και προτείνουμε ιδέες για τη βελτίωσή του , αλλαγές ή και προσθήκες στο πρόγραμμά έτσι ώστε να επιτυγχάνεται πάντα το βέλτιστο αποτέλεσμα για τους επιμορφωνόμενους το οποίο βέβαια είναι και το ζητούμενο.

Διάρκεια σε ώρες: 8, Αξία σε ECTS: 0,32

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Δ.Ε. 24 : Εκπόνηση ερευνητικής πρότασης

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.24

Στο πλαίσιο αυτής της Ενότητας οι επιμορφωνόμενοι εκπονούν τελική εργασία, μια ερευνητική πρόταση.

Διάρκεια σε ώρες: 40, Αξία σε ECTS: 1,60

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Επιμέρους Διδακτικών Ενοτήτων:

Τίτλος ενότητας	Εβδομάδα	Ώρες	ECTS	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ/ΤΡΙΑ
Εισαγωγή στην Εθνοαρχαιολογία και στην Πειραματική Αρχαιολογία	1η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Εθνοαρχαιολογία: Ιστορία και Θεωρία I	2η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Εθνοαρχαιολογία: Ιστορία και Θεωρία II	3η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Κυνηγοί-Τροφοσυλλέκτες και Εξέλιξη της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς	4η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Μελέτη περίπτωσης: Samburu, Kenya	5η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Μελέτη Περίπτωσης: Λίθινα εργαλεία στην Αιθιοπία	6η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Εθνοαρχαιολογία στον ελλαδικό χώρο: Ιστορικό πλαίσιο	7η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Εθνοαρχαιολογικές έρευνες που διεξήχθησαν στον ελλαδικό χώρο	8η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Εργασία πεδίου και Ηθική	9η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Πειραματική Αρχαιολογία: Ορισμοί	10η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Πειραματική Αρχαιολογία: Ιστορία-Παραδείγματα αρχαιολογικών πειραμάτων	11η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Πειραματική Αρχαιολογία ως ερευνητική μέθοδος	12η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Πειραματική Αρχαιολογία: Κανόνες και Μεθοδολογία	13η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη

Πειραματική Αρχαιολογία: Καταγραφή αρχαιολογικών πειραμάτων- Βασικοί Κανόνες δημοσίευσης αρχαιολογικών πειραμάτων	14η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Σχέδιο Έρευνας	15η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Λίθινα εργαλεία και Πειραματικό Σχέδιο	16η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Πειραματική Αρχαιοβοτανική	17η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Εργαστήριο για προτάσεις έρευνας	18η	9	0,36	Μαρία Πυργάκη
Η Αρχαιολογία του Σύγχρονου Κόσμου	19η	12	0,48	Μαρία Πυργάκη
Επιλογή του Εκπαιδευόμενου	20η	9	0,36	Μαρία Πυργάκη
Παρουσιάσεις Εκπαιδευόμενων	21η	9	0,36	Μαρία Πυργάκη
Το μέλλον	22α	9	0,36	Μαρία Πυργάκη
Ανασκόπηση-Αξιολόγηση	23η	8	0,32	Μαρία Πυργάκη
Εκπόνηση ερευνητικής πρότασης	24η	40	1,60	Μαρία Πυργάκη
Σύνολο	24	300	12	

Γ. Μεθοδολογία Υλοποίησης του Προγράμματος , Αξιολόγηση & Πιστοποίηση

Διδασκαλία & Παρακολούθηση:

Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός ακολουθεί τη μεθοδολογία που υποστηρίζει την Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως ηλεκτρονική μάθηση. Η διδασκαλία μέσω συστήματος ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης βασίζεται κυρίως στη σύγχρονη όσο και στην ασύγχρονη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού και ανάπτυξη δραστηριοτήτων, προκειμένου να εξασφαλιστεί σε μεγάλο βαθμό η αυτονομία του Εκπαιδευόμενου. Η σύγχρονη μάθηση πραγματοποιείται μέσω συστήματος σύγχρονης τηλεεκπαίδευσης και η παρακολούθηση αν και δεν είναι υποχρεωτική, συνίσταται ισχυρά καθώς στις συναντήσεις αυτές δίνεται η δυνατότητα αφενός μεν να αναπτυχθεί διάλογος με αφορμή ερωτήσεις και απορίες αλλά και να ενισχυθεί το πνεύμα της συνεργατικής μάθησης. Όμως, συμπληρωματικά και με βάση τις εκπαιδευτικές ανάγκες, κατά περίπτωση πραγματοποιείται και σύγχρονη μάθηση μέσω συστήματος σύγχρονης τηλεεκπαίδευσης.

Η διανομή του εκπαιδευτικού και υποστηρικτικού υλικού γίνεται σταδιακά και σε εβδομαδιαία βάση. Το εκπαιδευτικό υλικό βρίσκεται on-line, σε ψηφιακή μορφή, ενώ παράλληλα δίνεται η δυνατότητα τοπικής αποθήκευσής του. Είναι εύκολα εκτυπώσιμο για τους χρήστες που προτιμούν το έντυπο υλικό. Επιπλέον, προσφέρεται η δυνατότητα ανάρτησης υλικού και εργασιών από την πλευρά των επιμορφούμενων προς αξιολόγηση.

Περιγραφή εκπαιδευτικού υλικού: Βασικά κείμενα μελέτης σε έγγραφο pdf. Συνοπτικές παρουσιάσεις μαθημάτων σε power point. Επιστημονικές δημοσιεύσεις και άρθρα ανοικτής πρόσβασης. Υλικό παρακίνησης με βίντεο, μελέτη περίπτωσης και με προτεινόμενες δραστηριότητες για ανταλλαγή απόψεων στο Forum της ομάδας. Επικαιροποιημένη σχετική βιβλιογραφία.

Δείγμα εκπαιδευτικού υλικού

Για τη Θ.Ε. Τίτλος Δ.Ε.2:

Εθνοαρχαιολογία: Ιστορία και Θεωρία I ****

✓ Για τους Ορισμούς, τη Φύση, την Προέλευση και την Ιστορία της Εθνοαρχαιολογίας: David, N. and Kramer, C. (2001) "Ethnoarchaeology in action." Available at:

https://doi.org/10.1017/cb_σελ.1-32

✓ Για τον πατέρα της Εθνοαρχαιολογίας:

Πυργάκη Μ. (2012) "Αφιέρωμα στη μνήμη του Lewis R. Binford: Ο κορυφαίος θεωρητικός της Διαδικαστικής Αρχαιολογίας". Προϊστορία 5/2012: <https://proistoria.files.wordpress.com/2008/07/cf80cf85cf81ceb3ceb1cebaceb7cf80cf81cebf8cf83cf84cebf81ceb7cebceeb1cf84ceb1-5-2012.pdf>

✓ Για την έννοια «slow science» στην Εθνοαρχαιολογία: https://www.researchgate.net/publication/311526967_Ethnoarchaeology_as_slow_science

✓ Για τη μεγάλη δυναμική που κρύβει η Εθνοαρχαιολογία για την προώθηση της κατανόησης της αφρικανικής ιστορίας και πολιτισμού, καθώς και για την προώθηση πιο συνεργατικών πρακτικών έρευνας στον τομέα της αρχαιολογίας.

Chirikure S. (2016) 'Ethno'plus 'archaeology': what's in there for Africa(ns)?

https://www.academia.edu/27730184/World_Archaeology_Ethno_plus_archaeology_whats_in_there_for_Africans

✓ Για την έννοια του “vanishing present” στην αρχαιολογία, όπου το παρελθόν διαρκώς γίνεται μέλλον και αντίστροφα.

González-Ruibal A. (2007) The past is tomorrow: towards an archaeology of the vanishing present https://www.academia.edu/346770/The_past_is_tomorrow_Towards_an_archaeology_of_the_vanishing_present

**** Σε περίπτωση που κάποιος από τους ανωτέρω συνδέσμους, για τον οποιοδήποτε λόγο δεν λειτουργεί, υπάρχουν στο αρχείο μου όλα τα κείμενα σε μορφή pdf και μπορεί να αναρτηθούν άμεσα στο site του προγράμματος.

Παρακολούθηση Βίντεο της UNESCO με τίτλο: Inagina - The Last House of Iron

Ο Ελβετός αρχαιολόγος Eric Huysecom και ο εικονολήπτης Bernard Augustoni συνεργάζονται με 13 κύριους μεταλλουργούς για να αναδημιουργήσουν το κτίριο ενός παραδοσιακού φούρνου για την τήξη σιδήρου στο Μάλι. Δεν υπήρξε καμία παραδοσιακή τήξη σιδήρου στην Αφρική από τη δεκαετία του 1960, εν μέρει λόγω της εισαγωγής φθηνότερων υποκατάστατων. Το χτίσιμο των κλιβάνων και το έργο που συνεπάγεται η πραγματική παραγωγή είναι βαθιά συνυφασμένο με το τελετουργικό, το συμβολισμό και το φύλο. Αυτή η ταινία περιγράφει με μεγάλη λεπτομέρεια κάθε πτυχή του γεγονότος, από την επιλογή του χώρου της ανοικοδόμησης - που είναι ο παλαιότερος εναπομείνας χώρος κλιβάνου στην περιοχή, που δραστηριοποιήθηκε τελευταία φορά το 1961 - μέχρι το τελικό αποτέλεσμα.

Το Inagina έχει προβληθεί στο Φεστιβάλ Mostra στη Βραζιλία, στο Διεθνές Συνέδριο της Εταιρείας Αφρικανών Αρχαιολόγων και κέρδισε έπαινο από την Εταιρεία Οπτικής Ανθρωπολογίας στην ετήσια συνάντηση της Αμερικανικής Ανθρωπολογικής Εταιρείας το 1998. <https://www.unesco.org/archives/multimedia/document-509>

Για περαιτέρω μελέτη:

Από τα Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα ΕΚΠΑ, τα οποία είναι ελεύθερα στο διαδίκτυο: Βαβουρανάκης Γ. Θεωρία της Αρχαιολογικής Επιστήμης: Κύρια Ρεύματα και Σχολές (ARCH12)

Ενότητα 3: Η μεταδιαδικαστική αρχαιολογία Βιντεοσκοπημένες Διαλέξεις

Ενότητα 2: Η νέα διαδικαστική αρχαιολογία. Διαλέξεις 0716

Ενότητα 3: Η μεταδιαδικαστική αρχαιολογία. Διαλέξεις 17-24

<https://opencourses.uoa.gr/courses/ARCH12/>

Ευστρατίου, Ν. (2002) Εθνοαρχαιολογικές αναζητήσεις στα Πομακοχώρια της Ροδόπης. Θεσσαλονίκη, Ελλάδα: Βάνιας.

Politis, G.G. (2014)

“Ethnoarchaeology,” Encyclopedia of global archaeology. Edited by C. Smith. New York: Springer Reference.

Τρόπος αξιολόγησης των εκπαιδευομένων

Οι παρουσιάσεις είναι μια κοινή μέθοδος που χρησιμοποιείται στην εκπαίδευση για την αξιολόγηση των γνώσεων των εκπαιδευόμενων, των επικοινωνιακών δεξιοτήτων τους και της ικανότητας εργασίας σε ομάδες. Οι παρουσιάσεις μπορούν να λάβουν πολλές μορφές, από παραδοσιακές παρουσιάσεις διαφανειών, συζητήσεις ή έργα πολυμέσων. Συνολικά, οι παρουσιάσεις των επιμορφωμένων μπορεί να είναι μια προκλητική αλλά ικανοποιητική πτυχή της εκπαιδευτικής εμπειρίας. Επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους να επιδείξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τη δημιουργικότητά τους, ενώ παράλληλα αναπτύσσουν σημαντικές δεξιότητες επικοινωνίας και κριτικής σκέψης που θα τους εξυπηρετήσουν καλά στις μελλοντικές ακαδημαϊκές και επαγγελματικές τους προσπάθειες.

Οι επιμορφωμένοι εκπονούν τελική εργασία, μια ερευνητική πρόταση.

Τόσο οι παρουσιάσεις, όσο και η ερευνητική πρόταση έχουν ίδια βαρύτητα όσον αφορά την αξιολόγηση των επιμορφωμένων.

Αξιολόγηση Προγράμματος

Για την αξιολόγηση των παρεχόμενων από το Πρόγραμμα υπηρεσιών σε επίπεδο εκπαιδευτικού έργου αλλά και διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, ο Εκπαιδευόμενος στο τέλος του προγράμματος καλείται να συμπληρώσει ενιαίο ερωτηματολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένους άξονες και δείκτες αξιολόγησης, που επεξεργάζεται και παρακολουθείται από την ΜΕΑΕ του Ε.Α.Π.¹

Τύπος χορηγούμενου πιστοποιητικού

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, χορηγείται «Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης» καθώς και «Παράρτημα Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης», στα οποία αναγράφονται τα εξής στοιχεία: α) η διάρκεια του προγράμματος σε ώρες, β) η μέθοδος διδασκαλίας, γ) οι πιστωτικές μονάδες ECTS και δ) οι τίτλοι των θεματικών ή διδακτικών ενοτήτων του προγράμματος.

Τα πιστοποιητικά υπογράφονται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Προγράμματος, τον Πρόεδρο του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ και θα είναι διαθέσιμα μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος. Σε περίπτωση μη επιτυχούς ολοκλήρωσης του Προγράμματος χορηγείται απλή «Βεβαίωση Παρακολούθησης». Για τη χορήγηση των πιστοποιητικών απαιτείται επιπλέον και η αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων του Προγράμματος.

Λοιπές Υποχρεώσεις Εκπαιδευομένων

Πέρα από την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής από τους εκπαιδευόμενους:

- Αποπληρωμή του συνόλου των τελών συμμετοχής
- Αποδοχή συμμετοχής τους στη διαδικασία αξιολόγησης του προγράμματος

Υποχρεώσεις Εκπαιδευτών

- Επικοινωνεί μέσω της εκπαιδευτικής πλατφόρμας με τους εκπαιδευόμενους απαντώντας σε απορίες / διευκρινίσεις που τυχόν έχουν διατυπωθεί από τους εκπαιδευόμενους.

¹ Σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ., Άρθρο 8
Ε 600.1.2/1^η **ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ**

- Αναρτά στην εκπαιδευτική πλατφόρμα ανακοινώσεις αναφορικά με το μάθημα και τον τρόπο διεξαγωγής του
- Επιλύει απορίες, κατευθύνει τους εκπαιδευόμενους στην σωστή μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού, προτείνει επιπρόσθετη βιβλιογραφία -εφόσον ζητηθεί.
- Παροτρύνει τους εκπαιδευόμενους για συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία, εφόσον διαπιστωθεί ότι κάποιοι απέχουν από την εκπαιδευτική διαδικασία.
- Ασκεί κάθε έργο ή εργασία που άπτεται της εκπαιδευτικής υποστήριξης των εκπαιδευόμενων.
- Αξιολογεί τις εργασίες των εκπαιδευόμενων.

Δ. Τρόπος Επιλογής & Εγγραφή στο Πρόγραμμα

Απαιτούμενα τυπικά προσόντα και απαραίτητα δικαιολογητικά:

Το πρόγραμμα απευθύνεται, κυρίως σε αποφοίτους, αλλά και σε φοιτητές/φοιτήτριες, ΑΕΙ και ΑΤΕΙ. Αναγκαία προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι η γνώση της αγγλικής γλώσσας σε καλό επίπεδο, καθώς και βασικές γνώσεις χειρισμού Η/Υ, πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Τρόπος επιλογής των εκπαιδευόμενων:

Η επιλογή των εκπαιδευομένων θα γίνει με βάση τη σειρά υποβολής της αίτησης.

Τρόπος εγγραφής στο πρόγραμμα:

Η εγγραφή στο Πρόγραμμα γίνεται ηλεκτρονικά με την υποβολή Αίτησης Εγγραφής στο <https://apps.eap.gr/kevim/web/>

Δίδακτρα και τρόπος πληρωμής:

Το κόστος συμμετοχής στο πρόγραμμα είναι 300 Ευρώ ανά εκπαιδευόμενο. Το ποσόν αυτό μπορεί να αποπληρωθεί σε 3 δόσεις (κατά την εγγραφή, κατά το μέσον του προγράμματος και πριν την παραλαβή του πιστοποιητικού επιμόρφωσης).

Για τους άνεργους και πολύτεκνους ισχύει έκπτωση 30%.

Επίσης δίνονται 2 ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΣΕ ΑΠΟΡΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ με βάση το χαμηλό εισόδημα όπως εμφανίζεται στη φορολογική δήλωση (με σειρά υποβολής της αίτησης).

Επιστροφή διδάκτρων: Επιστροφή του 100% εάν ο εκπαιδευόμενος αποχωρήσει την πρώτη εβδομάδα, του 30% εάν αποχωρήσει μέχρι και το μέσον του προγράμματος, καμία επιστροφή εάν αποχωρήσει στη συνέχεια

Τα δίδακτρα καταβάλλονται σε τραπεζικό λογαριασμό του ΕΛΚΕ του ΕΑΠ, με τα παρακάτω στοιχεία:

-Αριθμός λογαριασμού (IBAN): GR84 0171 3190 0063 1915 1450 278

-Τράπεζα: Τράπεζα Πειραιώς

-Στοιχεία δικαιούχου: ΕΛΚΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Στο αποδεικτικό κατάθεσης οπωσδήποτε να αναγράφεται κωδικός έργου: 80595, το όνομα και το επίθετο του καταθέτη καθώς και ο τίτλος του προγράμματος: **«Εθνοαρχαιολογία και Πειραματική Αρχαιολογία»**.

Πληροφορίες (όνομα και στοιχεία επικοινωνίας υπεύθυνου γραμματείας του προγράμματος):

Χαρίκλεια Πανοπούλου, τηλ.: 2610367464, Ethno-Exper_Archaeology@eap.gr